

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TÁBOR

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za rok 2024

Městská knihovna Tábor
příspěvková organizace
Jiráskova 1775, 390 01 Tábor
IČ 70886334

Statutární zástupce: Mgr. Eva Staněk
Zřizovatel: Město Tábor

Obsah

Úvod	3
Doplňování a zpracování knihovního fondu.....	4
Čtenáři.....	4
Služby knihovny.....	4
Novinky a aktuality roku 2024.....	5
Regionální funkce	10
Organizační a správní opatření	11
Investice a opravy.....	11
Hospodaření.....	11
Výhled rozvoje	11
Stav knihovního fondu knihovny ke dni 31. 12. 2023.....	12
Uživatelé a návštěvníci knihovny v roce 2024	13

Úvod

Rok 2024 byl pro knihovnu ve znamení stěhování do dočasných prostor a nastavení provozu a služeb v nich. Dočasným domovem se knihovně stala budova bývalé pošty na Žižkově náměstí 10. Tyto ne zcela přívětivé a dlouho nevyužívané prostory knihovna s vděčností přijmula jako příležitost a adaptovala do nich své služby od výpůjčních až po programy pro veřejnost. Vznikly i zcela nové projekty inspirované geniem loci (TEEN CLUB, komiksový týden na dvorku atp.)

V roce 2024 byla knihovna aktivně zapojena do příprav rekonstrukce „Osmičky“, bývalé 8. ZŠ, kde bude knihovna figurovat provozovatel a kurátor své pobočky a přilehlého sálu, klubovny a dílny.

Ze statistického hlediska knihovna vykazuje podobná, tzn. standardní čísla, určité výkyvy lze okomentovat stěhováním a dočasným působištěm.

Doplňování a zpracování knihovního fondu

V roce 2024 byl knihovní fond doplňován v běžném režimu. Pokračovali jsme ve využívání grantu Ministerstva kultury ČR „Česká knihovna“ a pořídili aktuální tituly českých autorů. Dále jsme získali knihy z projektu „Cizojazyčná literatura“, který garantuje Moravská zemská knihovna. Průběžně rovněž doplňujeme fond společenských her, CD a DVD.

Kromě standardních cest (knižní distributoři, internetové obchody) doplňujeme fond i prostřednictvím antikvariátů, kde systematicky dohledáváme především tituly z doporučené četby. Z nabízených knih od čtenářů vybíráme vhodné tituly pro naše oddělení, knihy, které nepoužijeme pro budování fondu, jsou umístěny v knihobudkách. Knihy vyřazené z fondu Městské knihovny Tábor nabízíme ostatním knihovnám, školám a dalším zájemcům dle metodiky Národní knihovny ČR. Od roku 2018 umísťujeme vyřazené knihy rovněž do Nemocnice Tábor a do domů s pečovatelskou službou.

Využíváme databáze Jmenné autority NK ČR a Souborný katalog ČR a zároveň do nich přispíváme. V souborném katalogu provádíme aktualizaci odběru periodik v naší knihovně.

Knižní fond nabízíme prostřednictvím online katalogu, doporučených knih v knihovně, tematickými výstavkami a seznamy, které zveřejňujeme webu a na Facebooku.

Čtenáři

V roce 2024 bylo v knihovně zaregistrováno 6 214 čtenářů, z toho 1 215 dětí do 15 let. Bylo realizováno 228 470 výpůjček při 75 339 evidovaných návštěv v knihovně. V roce 2023 se jednalo o tato čísla: počet čtenářů 6 425, z toho dětí 1 223, výpůjček 208 787, návštěv 102 063.

Počet registrovaných čtenářů je srovnatelný s rokem 2023. Výpůjčky a návštěvy ovlivnilo dvoutměsíční zavření knihovny (květen a červen) z důvodu stěhování do náhradních prostor. Trvale stoupá zájem o e-výpůjčky, jejich počet se zvyšuje a v roce 2024 tvořili 2,5 % z celkového počtu výpůjček, což je dvojnásobný nárůst z roku 2023, ale stále je to zanedbatelné číslo.

Stoupá také počet návštěvníků akcí knihovny a hvězdárny. Zájem o akce pro nejmenší děti a rodiče, pro školy a pro seniory v letošním roce přesahoval personální i prostorové možnosti knihovny obzvlášť v náhradních prostorech.

Služby knihovny

Vedle klasických výpůjčních služeb (knihy, časopisy, CD, LP, DVD a společenské hry), nabídky kopírování, tisku, přístupu na PC a wifi v budově knihovny poskytuje knihovna i řadu on-line služeb: prodlužování výpůjček, objednávky a rezervace, vzdálenou registraci a nákup vstupenek na akce, půjčování elektronických knih, službu Díla nedostupná na trhu, streamy a záznamy vzdělávacích přednášek.

Novinky a aktuality roku 2024

Změna na pozici ředitelky

V březnu 2024 se do role ředitelky vrátila z rodičovské dovolené Mgr. Eva Staněk a vystřídala tak zastupující ředitelku Ing. Olgu Černou.

Stěhování do náhradní prostory a rekonstrukce hlavního sídla knihovny

V jarních měsících vyhlásila knihovna akci: Půjčte si domů, co nejvíce knih na celé léto, ať jich stěhujeme, co nejméně. Čtenáři tak výrazně pomohli stěhování knihovny z Jiráskovy ul. do náhradních prostor v čp. 10 na Žižkově nám. Jedná se o budovu bývalé pošty, která je ve vlastnictví města a knihovna ji získala do výpůjčky na dobu rekonstrukce hlavní budovy v Jiráskově ul. Samotné stěhování proběhlo podle naplánovaného harmonogramu:

- březen–květen: úklidové a další práce v čp. 10 (internetová konektivita, opravy vodoinstalace, elektrického připojení a další drobné úpravy, včetně řešení BOZP)
- květen: příprava stěhování a jeho realizace z Jiráskovy ul. na Žižkovo nám.
- červen: usazení v čp. 10, příprava prostor pro návštěvníky

Knihovnu stěhovala firma Hrubý Moving, která byla vybraná mimo jiné proto, že disponuje policovými vozíky na stěhování, které umožňují stěhování knihovního fondu bez jeho překládání do krabic.

Knihovnu v Jiráskově ul. jsme pomyslně zamknuli během orchestru Svišti v orchestrísti, kde zazněla i skladba složená výlučně pro tuto událost: Knihovně na cestu tam a zase zpátky, autor Jakub Valeš.

Rekonstrukce knihovny v Jiráskově ul. je investiční akcí Města Tábor, je podpořená dotací z fondů IROP a zahájena byla nakonec až v prosinci 2024. Pro realizaci byla vybrána firma UNIKO Písek.

Během dvou uzavřených měsíců hlavní knihovny byly posíleny otevírací hodiny sídlištních poboček – Pražské sídliště a Sídlíště Nad Lunicí.

Herna a TEEN CLUB

Prostorové dispozice náhradních prostor neumožňují nabídnout adekvátní počet míst pro individuální i skupinové studium. Místo toho jsme ale dokázali vytvořit samostatnou hernu pro rodiče a děti a prostor pro náctileté. Ten navíc pomáhali vytvářet a „zabydlet“ žákyně a žáci středoškolského oboru Informační pracovník a knihovník ze Střední školy obchodu, služeb a řemesel.

Kluby v knihovně

Především díky dobrovolníkům se v knihovně schází několik otevřených zájmových klubů: Klub ručních prací, deskových her, klub angličtiny pro seniory. V roce 2024 k nim přibyl klub hráčů strategických a imaginativních her Dračí doupě a Warhammer 40K.

Knihovnický kvíz

Na konci léta se tábořská knihovna přidala do společenství organizátorů knihovnického kvízu:

knihovnickykviz.cz. Oslovili jsme tak skupinu osob, které rády testují své znalosti, ale není jim blízké hospodské prostředí, kde se konávají oblíbené Pub Kvízy. Soutěžní týmy poměří své znalosti vždy v 6 okruzích po deseti otázkách, kdy jeden okruh je vždy zaměřen na literaturu.

Zahraniční spolupráce

Knihovna se aktivně propojila s knihovnami ve Škofja Loce a Kostnici, v partnerských městech Tábora. Díky slovinské knihovně jsme se zapojili do mezinárodního projektu sdílení zkušeností mezi knihovnami s názvem Naple Sister Libraries (www.naplesisterlibraries.org). Na této platformě dále aktivně spolupracujeme s knihovnou v polském Chrzanově. Fotografie původního interiéru půjčovny pro dospělé v Jiráskově ul. byla vybrána pro aktuální titulní webovou stránku projektu.

Kolegy v Kostnici navštívily dvě pracovnice knihovny v rámci městské reprezentace v červenci 2024, na návštěvu na oplátku čekáme v rámci Táborských setkání v září 2025.

Ekonomka knihovny a zástupkyně ředitelky v jedné osobě absolvovala šesti týdenní stáž v pařížské knihovně Bibliothèque publique d'information se zaměřením na mediální výchovu s přenesením dobré praxe do vysílající organizace.

Tábor Municipal Library, Czech Republic (photo by David Peltán)

NAPLE Sister Libraries is a cooperation programme of the [NAPLE Forum](#). It is open to public libraries situated in any of the participating NAPLE countries/region.

screenshot titulní stránky projektu Naple Sister Libraries www.naplesisterlibraries.org

Nejvýznamnější akce a projekty

Knihovna jako každý rok pořádala řadu setkání s autory knih pro dospělé i děti. Zapojila se do projektů Literatura v Táboře (spolupráce s kavárnou Jednota a Divadlem Oskara Nedbala), Oko do světa (spolupráce s nakladatelstvím Baobab) a tentokrát podpořila i svoje zahraniční vazby.

Během roku 2024 nás navštívili spisovatelé Karel Jordán (Karel Deniš), Leoš Kyša, Dora Kaprálová, Jan Štifter, Viktor Špaček a Markéta Hejhalová. Mezi další významné hosty patřil neurochirurg Vladimír Beneš nebo specialista na umělou inteligenci Jan Černý,

Pokračovaly pravidelné vzdělávací přednášky z cyklů Vesmírný Tábor a genealogie (ve spolupráci s ČGHSP).

Seniorům knihovna vedle oblíbené Mozkové posilovny a Virtuální univerzity třetího věku nabídla anglickou konverzaci, PC poradenství a dovážkovou službu. Ve spolupráci s pobočkou SONS připravila knihovna program pro zrakově handicapované, kterým byl stejně jako v minulých letech k dispozici také speciální fond zvukových knih. Aktivitu pro seniory a handicapované jsme spolufinancovali z dotace Ministerstva kultury, z programu na podporu kulturních aktivit OZP a seniorů.

Nejmenším a jejich rodičům byl určen klub Lojzík, větším dětem tvořivé a herní dílny, literární soutěž (ve spolupráci s botanickou zahradou), Noc s Andersenem a v červenci týden s programy na téma komiksovi hrdinové. Školy si mohly vybírat z nabídky exkurzí, lekcí na podporu čtenářství, mediální gramotnosti i dalších témat.

Ve spolupráci s dobrovolníky probíhaly v knihovně dílny ručních prací, příprava na přijímací zkoušky na SŠ a výuka češtiny pro příchozí z Ukrajiny. Ukrajinským studentům češtiny knihovna díky grantové podpoře Nadace VIA nabídla také výlety, na nichž se seznámili s historií a památkami Kutné Hory. Centrum pro integraci cizinců pro příchozí z Ukrajiny uspořádalo v knihovně několik informačních setkání.

Program se neomezoval jen na prostory knihovny. V květnu knihovna uspořádala čtvrtý ročník šifrovací hry ŠifT, které se účastnilo více než 100 soutěžících z celé republiky. Prázdninová odpoledne patřila už třetím rokem Letnímu čtení, které tentokrát probíhalo ve farní zahradě děkanského kostela nedaleko dočasné adresy knihovny. Na konci září se na pěti místech táborského starého města v rámci Noci literatury četlo z nejnovějších knih světových autorů.

Hvězdárna, která je součástí knihovny, nabízela pravidelná pozorování každý čtvrtek a byla místem, kde se scházel astronomický kroužek DDM. Nejúspěšnější byla tradiční srpnová vycházka s pozorováním Perseid, která završila činnost hvězdárny před jejím přerušeným provozem po dobu rekonstrukce budovy v Jiráskově ul.

Prostory knihovny využívaly pro své akce i další místní organizace a spolky, a to buď formou výpůjčky (školy, neziskové organizace) nebo pronájmu (komerční subjekty).

část programu festivalu Poezie.je! v ještě nezabydlené budově bývalé pošty

Spolupráce

Město Tábor

Město Tábor v knihovně představilo projekty participativního rozpočtu a uspořádalo veřejnou diskusi Na kus řeči s vedením města.

Nakladatelství Baobab

Knihovna dlouhodobě spolupracuje s tábořským nakladatelstvím Baobab. V roce 2024 se podílela na programu festivalu Tabook a uspořádala čtenářské a výtvarné dílny s autory knih pro děti v rámci projektu Baobabu „Okno do světa“.

Další spolupráce

- MěÚ Tábor – Odbor kultury a cestovního ruchu: spolupráce na kulturním kalendáři
- MěÚ Tábor – Kancelář architekta města: spolupráce na přípravě projektu „Osmička“, prezentace výsledků architektonické soutěže na rekonstrukci bývalé pošty
- Nemocnice Tábor – půjčování audioknih, umístování vyřazených knih, půjčování odborné literatury
- Domy s pečovatelskou službou – umístování vyřazených knih
- Mateřské, základní a střední školy z Tábora i okolí – výstavy žákovských prací, programy pro třídy
- Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky – praxe studentů oboru informační služby
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor a Botanická zahrada, spolek Květel – spolupráce na pořadech pro děti, literární soutěži
- Gymnázium Pierra de Coubertina – soutěž Eurolyra, dobrovolná činnosti studentů v rámci programu DofE (příprava žáků ZŠ k přijímacím zkouškám na SŠ)
- Diakonie Rolníčka – prodejní výstava výrobků chráněné dílny v knihovně, převoz knih mezi pobočkami
- Cheiron, Fokus – výstavy prací klientů, informace o činnosti
- Česká genealogická a heraldická společnost – zápůjčka prostor, spolupráce na programu
- Kafe a knihy Jednota – Poezie je
- Tříkrálová sbírka, Bílá pastelka, Post Bellum – Paměť národa, Český den proti rakovině, Domácí hospic Jordán, Šatník MAS Krajina srdce – prostor pro sbírky, jejich organizační zajištění
- Městská knihovna Tábor je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků, Sdružení knihoven a projektu Centrální portál knihoven (www.knihovny.cz)

Regionální funkce

Městská knihovna Tábor je pověřena Jihočeskou vědeckou knihovnou k výkonu tzv. regionálních funkcí. Znamená to, že především metodicky spravuje knihovny sídlící na území bývalého okresu Tábor. Tuto činnost vykonává Regionální oddělení.

V roce 2024 bylo na Táborsku registrováno 97 knihoven, z toho 13 profesionálních.

Bylo provedeno

- 307 konzultací
- 178 metodických návštěv
- 19 revizí (zrevidovaných 13 340 svazků) v knihovnách na Táborsku
- příprava a rozvoz 192 výměnných souborů (24 897 svazků)

Další aktivity

- metodická pomoc knihovnám při přechodu na nový automatizovaný knihovní systém Koha
- zpracování statistik
- hodnocení a porovnání knihoven
- distribuce knih z projektu Česká knihovna
- pravidelné zveřejňování informací na webu knihovny
- vydávání zpravodaje

Organizační a správní opatření

Kontroly

Proběhly pravidelné kontroly BOZP, požární bezpečnosti, výtahů, regálů a inventura majetku ve vlastnictví zřizovatele (vybavení hvězdárny). Kontroly neshledaly žádné závažnější nedostatky, požadavky (např. na doplnění lékárníček) jsou splněny.

V září proběhla veřejnosprávní kontrola od zřizovatele knihovny. Paní auditorka Ing. Alice Stibalová shledala, že hospodaření knihovny je na dobré úrovni, na základě protokolu z kontroly provedla knihovna 3 konkrétní opatření a učinila o tom záznam.

Studentské praxe

V roce 2024 vykonávali v knihovně průběžnou i souvislou praxi žáci SOŠ obchodu, služeb a řemesel – obor informační služby.

Investice a opravy

V roce 2024 začala investiční akce na komplexní rekonstrukci budovy čp 1775 v Jiráskově ul., jedná se o investiční akci Odboru investic a strukturálních fondů Města Tábor. Vzhledem k tomu knihovna žádné jiné investice nerealizovala. Opravy v čp 10 na Žižkově nám – dočasné působiště knihovny – nebyly rozsáhlého charakteru.

Hospodaření

- viz Rozbor hospodaření

Výhled rozvoje

- Rekonstrukce budovy v Jiráskově ul. v souladu se strategií knihovny a se zásobníkem oprav a investic v pasportu budovy (dotační program IROP): zateplení budovy, výtah, výměna oken a radiátorů, rekuperační větrání hvězdárny, půdní vestavba a přesunutí kanceláří, revitalizace oddělení pro děti a mládež, nový přednáškový sál a prostor pro tvůrčí dílny.
- Začlenění knihovny do projektu na přestavbu a nové využití bývalé ZŠ Světlogorská na Sídlišti nad Lužnicí.
- Rozvoj služeb s ohledem na strategické dokumenty.
- Celkově viz Strategie knihovny.

Tábor dne 28. 2. 2025

Zpracovala: Mgr. Eva Staněk

ředitelka MěK Tábor

Stav knihovního fondu knihovny ke dni 31. 12. 2023

Do fondu MěK bylo doplněno celkem..... 6 117 sv.

z toho:

pro výměnný fond 2 381 sv.

pro vlastní fond MěK Tábor 3 736 sv.

z toho:

knihy 3 544 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty 145 sv.

stolní hry a hudebniny, 48 sv.

Z fondu MěK bylo vyřazeno celkem 6 237 sv.

z toho:

výměnný fond..... 229 sv.

vlastní fond MěK 6 008 sv.

z toho:

knihy 5 679 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty 280 sv.

Knihovní jednotky celkem: 166 717 sv.

z toho:

výměnný fond..... 42 148 sv.

vlastní fond MěK 124 569 sv.

Knihy 111 633 sv.

z toho:

beletrie dospělí 44 304 sv.

naučná dospělí 42 927 sv.

beletrie mládež 19 278 sv.

naučná mládež 5 124 sv.

Uživatelé a návštěvníci knihovny v roce 2024

ČTENÁŘI (registrovaní uživatelé).....	6 214
z toho do 15 let.....	1 215
 NÁVŠTĚVNÍCI	258 322
návštěvníci knihovny	87 832
akce kulturní.....	2 464
akce vzdělávací.....	7 635
internet.....	882
 On-line katalog – přístup mimo knihovnu.....	99 324
On-line katalog – přístup z knihovny.....	6 975
Uživatelské konto – přístup mimo knihovnu.....	57 722
Uživatelské konto – přístup z knihovny.....	377
Návštěvy webu.....	69 284
 Výpůjčky dospělí – naučná.....	35 244
Výpůjčky dospělí – beletrie.....	133 995
Výpůjčky mládež/děti – naučná	3 905
Výpůjčky mládež/děti – beletrie	21 631
Periodika	11 372
CD.....	8 676
Mapy	199
Filmy	1 963
Společenské hry.....	5 857
Elektronické čtečky, přehrávače CD	49
VÝPŮJČKY CELKEM.....	228 470
Výpůjčky e-knih	5 366